

منصور ہاشمی خراسانی

درسی از آن جناب درباره‌ی اینکه زمین از مردی عالم به همه‌ی
دین که خداوند او را در آن خلیفه، امام و راهنمایی به امر خود
قرار داده باشد، خالی نمی‌ماند.

باب (۳)

احادیث صحیحی از اهل بیت که بر این دلالت دارند.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

حدیث ۳۲

رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ الْكَلِينِيُّ [ت ۳۲۹هـ] فِي «الْكَافِي»^۱، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ خَلْفِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ أَبَانَ بْنِ تَغْلِبٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ -يَعْنِي جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ الصَّادِقَ- عَلَيْهِ السَّلَامُ:
الْحُجَّةُ قَبْلَ الْخَلْقِ وَمَعَ الْخَلْقِ وَبَعْدَ الْخَلْقِ.

ترجمه:

محمد بن یعقوب کلینی [د. ۳۲۹ق] در کتاب «الکافی» روایت کرده، (به این صورت که) گفته است: محمد بن یحیی من را حدیث کرد، از احمد بن محمد، از برقی، از خلف بن حماد، از ابان بن تغلب که گفت: ابو عبد الله -یعنی جعفر بن محمد صادق- علیه السلام فرمود: حجت، پیش از مردم بود و به همراه مردم هست و پس از مردم خواهد بود.

[حدیث ۳۲-۱]

وَرَوَى عَلِيُّ بْنُ أَبِي بَابَوَيْهِ [ت ۳۲۹هـ] فِي «الْإِمَامَةِ وَالتَّبَصُّرَةِ»^۲، عَنْ سَعْدٍ، عَنِ التَّهْدِيِّ -يَعْنِي الْهَيْثَمَ بْنَ أَبِي مَسْرُوقٍ-، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ خَلْفِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ أَبَانَ بْنِ تَغْلِبٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ -فَذَكَرَ مِثْلَهُ سَوَاءً.

ترجمه:

همچنین، علی بن بابویه [د. ۳۲۹ق] در کتاب «الإمامة و التبصرة»، از سعد، از نهدي -یعنی هیثم بن ابی مسروق-، از محمد بن خالد برقی، از خلف بن حماد، از ابان بن تغلب روایت کرده است که گفت: ابو عبد الله (جعفر بن محمد صادق) علیه السلام فرمود -پس مانند این حدیث را بدون تفاوت ذکر کرده است.

[ملاحظه]

قَالَ الْمَنْصُورُ حَفِظَهُ اللَّهُ تَعَالَى: مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ رَجُلٌ مَعْرُوفٌ بِالْعِلْمِ وَالْأَدَبِ، وَثَّقَهُ الطُّوسِيُّ فِي رِجَالِهِ^۳، وَوَصَفَهُ النَّجَاشِيُّ بِأَنَّهُ كَانَ حَسَنَ الْمَعْرِفَةِ بِالْأَخْبَارِ وَعُلُومِ الْعَرَبِ إِلَّا أَنَّهُ كَانَ ضَعِيفًا

۱. ج ۱، ص ۱۷۷

۲. ص ۱۳۵

۳. رجال الطوسي، ص ۳۶۳

فِي الْحَدِيثِ^۱، وَقَالَ الْحَلِّيُّ: «الْإِعْتِمَادُ عِنْدِي عَلَى قَوْلِ الشَّيْخِ أَبِي جَعْفَرٍ الطُّوسِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ مِنْ تَعْدِيلِهِ»^۲، وَهَذَا مَذْهَبُ جُمْهُورِ الشَّيْعَةِ، وَلِذَلِكَ أَلْحَقْتُ حَدِيثَهُ بِالصَّحِيحِ، وَلَمْ يَنْفَرِدْ بِهِ، بَلْ تَابَعَهُ أَحْمَدُ بْنُ هِلَالٍ:

ترجمه:

منصور حفظه الله تعالى فرمود: محمد بن خالد برقی مردی معروف به علم و ادب است که طوسی او را ثقه دانسته و نجاشی او را چنین وصف کرده که آشنایی خوبی با اخبار و علوم عرب داشته، ولی در حدیث ضعیف بوده و حلی گفته است: «اعتماد من به سخن شیخ ابو جعفر طوسی رضی الله عنه است که او را عادل دانسته» و این مذهب جمهور شیعه است و از این رو، من حدیث او را به صحیح ملحق کردم و او در روایت آن تنها نیست، بلکه احمد بن هلال با او همراهی کرده است:

[حدیث ۳۲-۲]

رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ بَابُوَيْهِ [ت ۳۸۱هـ] فِي «كَمَالِ الدِّينِ وَتَمَامِ النِّعَمَةِ»^۳، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْحَمِيرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الزَّيْتُونِيُّ، عَنِ ابْنِ هِلَالٍ، عَنْ خَلْفِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، قَالَ -فَذَكَرَ مِثْلَهُ سَوَاءً-

ترجمه:

محمد بن علی بن بابویه [د. ۳۸۱ق] در کتاب «کمال الدین و تمام النعمة» روایت کرده، گفته است: پدرم رضی الله عنه ما را حدیث کرد، گفت: عبد الله بن جعفر حمیری ما را حدیث کرد، گفت: حسن بن علی زیتونی ما را حدیث کرد، از ابن هلال، از خلف بن حماد، از ابن مسکان، از محمد بن مسلم، از ابو عبد الله (جعفر بن محمد صادق) علیه السلام که فرمود -پس مانند این حدیث را بدون تفاوت ذکر کرده است.

۱. رجال النجاشی، ص ۳۳۵

۲. خلاصة الأقوال لابن المطهر الحلي، ص ۲۳۷

۳. ص ۲۳۲

